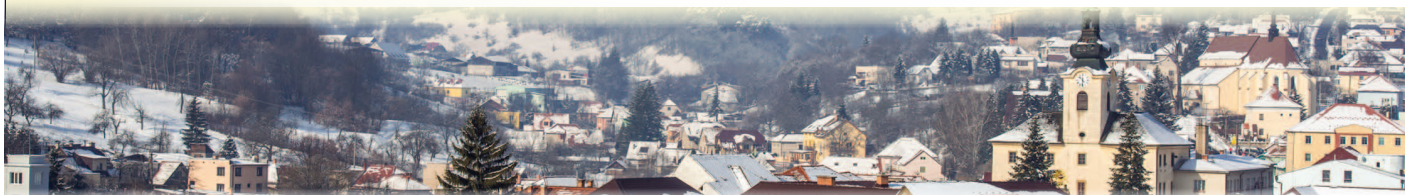

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

Ročník XXX.

Február 2021

Číslo 2

Cena 0,50 EUR

www.novabana.sk

„V našom živote nemajú cenu roky,
ale život prežitý za tie roky.“
Adlai E. Stevenson

Pracovníci mestského úradu chcú
aj touto cestou vyjadriť
pod'akovanie a uznanie

Ing. Janke Šeclovej a Evke Kršjakovej
za dlhoročnú prácu v prospech mesta.

Naším kolegyniam chceme na dôchodku
popriať veľa spokojných dní naplnených
zdravím a radosťou.

Čo budeme v budúcnosti oslavovať?

Prevažná väčšina miest a obcí na Slovensku oslavuje výročie svojej prvej písomnej zmienky. My v Novej Bani sme však už niekoľkokrát oslavovali iné výročie. Nazývali sme ho „výročím priznania mestských práv“. Tu je však potrebné podotknúť, že listina, ktorou by Novej Bani boli mestské práva špeciálne priznané či udelené, neexistuje.

Čo sme to teda vlastne v rokoch 1945 (600. výročie), 1970 (652. výročie) a 1995 (650. výročie) oslavovali? Pripomínali sme si prvý záznam o Novej Bani ako o existujúcej aglomerácii mestského typu. Z roku 1345 totiž pochádza listina panovníka Ľudovíta I., v ktorej je doložená organizácia mestskej správy. V tejto listine je zachytená skutočnosť, že Nová Baňa mala svojho richtára a svojich radných. To však neznamená, že ich mala presne od roku 1345. Znamená to len toľko, že v tomto roku bola o nich po prvýkrát zmienka v písomnom prameni. Richtára a radných sme pokojne mohli mať už v roku 1344 alebo i skôr.

Skutočným a starším záchytným bodom je listina z roku 1337, ktorá je prvou hodnovernou písomnou zmienkou o osade Seunich, dnešnej Novej Bani. Táto listina Hronskobeňadického opátstva sa zachovala v Ostrihomskom kapitulsom

Oslavy v roku 1945

Oslavy v roku 1970

archíve. Je prvým dokladom nielen o existencii osady, ale aj o existencii baníctva v tejto lokalite.

Pozemky na území dnešnej Novej Bane patrili po Starohutský potok Hronskobeňadickému opátstvu a za potokom sa rozprestierali majetky kráľovské. Banskí podnikatelia tej doby vyvíjali činnosť nielen na kráľovom území, ale prenajímali si aj pozemky patriace opátstvu a využívali aj vodnú energiu potoka.

V prípade zachovanej listiny z roku 1337 ide o takúto zmluvu o prenájme. Opátstvo ňou dalo do prenájmu Mikulášovi a Petrovi, synom Ladislava z Pukanca, miesto vedľa potoka na postavenie rudného mlyna, pričom toto miesto je označené ako štvrté v poradí. Z toho vyplýva, že sa tu museli už dobývať väčšie množstvá rudy, ktoré bolo treba na mieste spracovávať. Listina teda dokladá už i rozširovanie banskej produkcie.

Čo by sme v budúcnosti mali vlastne v Novej Bani oslavovať? Zotvať pri pripomínaní si písomnej zmienky o existencii aglomerácie mestského typu z roku 1345 alebo sláviť výročie prvej písomnej zmienky z roku 1337? My múzejníci by sme boli za to, aby to bola práve tá prvá písomná zmienka. V roku 2022 od nej uplynú 685 rokov a v roku 2037 už okrúhlych 700.

text a foto: Mgr. Katarína Konečná,
Pohronské múzeum

**Prehľad cien tepla v organizácii
Mestský bytový podnik Nová Baňa, s. r. o.**

Prehľad cien energií v našej organizácii za roky 2014 – 2021 je uvedený v tabuľke podľa rokov samostatne za plyn, elektrickú energiu a teplo.

CENA TEPLA	Variabilná zložka	Fixná zložka	Spolu
	€/kWh	€/kW	€/MWh
2014	0,0421	95,1419	60,0510
2015	0,0454	100,5966	64,3800
2016	0,0454	107,4918	64,6800
2017	0,0381	109,0634	57,6620
2018	0,0412	111,6576	62,2670
2019	0,0521	120,5007	74,8360
2020	0,0431	107,8137	63,4420
2021	0,0361	119,4783	58,6430

CENA ELEK. EN.	€/MWh	CENA PLYNU	€/MWh
2014	65,74	2014	26,97
2015	65,74	2015	24,34
2016	65,74	2016	19,72
2017	34,90	2017	18,60
2018	34,90	2018	17,56
2019	63,40	2019	22,85
2020	63,40	2020	17,67
2021	52,09	2021	13,00

Anna Tužinská, konateľka
Mestský bytový podnik Nová Baňa, s. r. o.

Zo zápisníka mestskej polície

Od začiatku druhej vlny pandémie sa práca MsP okrem iného zameriava na dodržiavanie rôznych opatrení a nariadení Vlády SR v súvislosti so šírením vírusu covid-19, najmä čo sa týka nepretržitého núdzového stavu a zákazu vychádzania v určitých hodinách. Dôsledkom týchto opatrení je, že pohyb obyvateľov mesta je menší ako za normálnych okolností. Hliadky MsP v rámci možností vykonávali dohľad nad dodržiavaním nosenia rúšok, dodržiavaním odstupov a otváracích hodín reštauračných prevádzok až do doby ich úplného zatvorenia

v druhej polovici októbra 2020. Vo viacerých prípadoch MsP občanov upozorňovala priamo v uliciach na povinnosť nosenia rúšok na verejnom priestranstve. Napriek všetkým týmto opatreniam sa v jeden piatok večer, resp. v piatok v noci, rozhodla skupina mladých mužov tieto opatrenia ignorovať a vyšla si do ulíc. Rúška na verejnom priestranstve, zabudnite, byť ticho, resp. tichšie, tiež zabudnite. Aby bola zábava ešte lepšia, počas „prechádzky“ niektorí z nich začali hádzať zábavnú pyrotechniku. To ale netušili, že jeden delobuch si „našiel cestu“ aj do vchodu jedného bytového domu

a spôsobil tam škodu na majetku. MsP začala objasňovanie priestupku podľa VZN o verejnom poriadku, kde sa hovorí o používaní zábavnej pyrotechniky iba v určené dni a hodiny. Ďalším porušením bolo rušenie nočného pokoja a v neposlednom rade porušovanie platných nariadení v súvislosti s covid-19. Za pomoci mestského kamerového systému, ako aj občanov, ktorí boli ochotní s MsP spolupracovať, sa podarilo zistiť páchatelov uvedených skutkov a v zmysle zákona o priestupkoch boli sankcionovaní v skrátrenom blokovom konaní. Navyše, spôsobenú škodu na bytovom dome budú musieť uhradiť z vlastného vrečka.

Róbert Müller, náčelník mestskej polície

Mesto sa snaží v čo najväčšej miere chrániť najzraniteľnejšiu časť obyvateľstva – seniorov

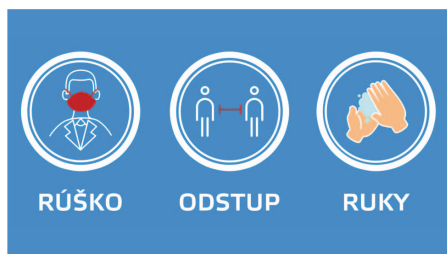
Vedenie mesta Nová Baňa začalo začiatkom februára bezplatne distribuovať respirátory FFP2 pre každého občana vo veku nad 65 rokov. Každý dôchodca dostane do svojej schránky obálku, ktorá obsahuje ochranný prostriedok. Veríme, že aj týmto spôsobom dokážeme v čo najväčšej miere zamedziť šíreniu vírusového ochorenia covid-19.

Distribúcia bude prebiehať postupne. Za pomoci poslancov MsÚ Nová Baňa, DSS LIPA, JDS, SZZP osobný ochranný prostriedok poputuje celkovo k približne 1 500 občanom mesta. Respirátory majú slúžiť na príležitosti ako nákup potravín, návšteva lekára alebo lekárne a v iných nevyhnutných prípadoch, keď občania musia opustiť domov.

Filtračná trieda FFP2 poskytuje stredne vysoký stupeň ochrany. Zachytí viac ako 95 % vírusov či baktérií. Respirátor má nízke hodnoty odporu pri nádychu i výdychu, a tak vás pri bežných činnostiach nebude obmedzovať. Po zaznamenaní britskej mutácie ochorenia covid-19 takéto respirátory odporúča aj Ministerstvo zdravotníctva SR.

Netreba však zabúdať aj na pravidelné umývanie alebo dezinfekciu rúk, dodržiavanie bezpečnej vzdialenosti, treba sa tiež vyhýbať kontaktu rúk s tvárou, sledovať svoj zdravotný stav a aktuálne informácie o všeobecných nariadeniach Ministerstva zdravotníctva SR a RÚVZ.

Veronika Volfová

POĎAKOVANIE
Touto cestou chceme vyjadriť poďakovanie našej mestskej polícii. Vďaka rýchlemu zásahu hneď po zavolaní nám veľmi pomohli v danej situácii. Za túto záslužnú a obetavú prácu vyslovujeme všetkým členom Mestskej polície Nová Baňa svoju úprimnú vďaku.
Spokojní občania
Novej Bane

Informačný blok primátora mesta Nová Baňa

• Koncom januára bol na ministerstvo kultúry vo výzve Obnovme si svoj dom podaný projekt na rekonštrukciu národnej kultúrnej pamiatky, budovy radnice v Novej Bani. V projekte žiadame o historický výskum v rámci príprav na reštaurovanie a stavebno-technický prieskum s cieľom získať dotáciu na rekonštrukciu radnice v zmysle záverov odborníkov.

• Začiatkom februára bol podaný projekt na Envirofond s cieľom získať dotáciu na výmenu okien v domove služieb a jeho zateplenie, ktorý bol mestu schválený aj v roku 2019, no z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov nebol zrealizovaný. Žiadosť sme teda podali opakovane, a to aj s požadovaným prepracovaním projektu v súvislosti so zmenou požiadaviek na energetickú náročnosť budov, ktorá súvisí s novelou stavebného zákona.

• Do 15. 2. 2021 je tiež potrebné podať žiadosť o eurofondy na CIZS. Mesto sa stalo jedným zo zakladateľov neziskovej

organizácie MEDICAL, n. o., ktorá bude žiadosť podávať, pričom sme už vo finálnej fáze tohto projektu. V prípade úspechu bude zrekonštruovaná približne polovica budovy bývalej nemocnice na Cintorínskej ulici, kde vzniknú ambulancie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ktoré budú v zmysle výzvy takto integrované na jednom mieste. Celý projekt sa realizuje v spolupráci so spoločnosťou MEDIFORM, s. r. o., ktorá v meste Nová Baňa viac ako 15 rokov prevádzkuje súkromnú polikliniku.

• Januárové pojednávanie v rámci súdneho sporu so spoločnosťou Trading universal services, s. r. o., sa kvôli opatreniam v súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou odročilo. Ďalšie pojednávanie je plánované na marec 2021.

• Na najbližšom zasadnutí MsZ, ktoré bolo posunuté na 24. 2. 2021, bude okrem iného prerokovaný aj bod o plánovanom odkúpení pozemku a budovy Kord od spoločnosti Knauf Insulation. Na MsZ bude ako samostatný bod prerokovaný aj zámer na vybudovanie multifunkčnej športovej haly, na ktorú je možné žiadať dotáciu vo výške

50 percent z Fondu na podporu športu. Na základe odporúčania komisie kultúry a športu sa uvažuje o umiestnení športovej haly v lokalite Dlhá lúka pri futbalovom štadióne.

• Jedným z nástrojov na zvládnutie pandémie vírusu covid-19 je okrem prijatých opatrení aj očkovanie, ktoré sa realizuje podľa jednotlivých fáz. Mestský úrad ponúka pomoc pri objednávaní seniorov na termíny očkovania na oddelení sociálnej agendy.

• Od 8. 2. sa podľa školského semaforu opätovne otvorili MŠ a 1. stupeň ZŠ vrátane školského klubu detí.

• Začiatkom mesiaca sme začali všetkým seniorom v Novej Bani distribuovať respirátory FFP2 spolu s informačným letákom, aby sme tak zabezpečili vyššiu mieru ich ochrany.

Mgr. MVDr. Branislav Jaďud', MBA,
primátor mesta

Seniori nad 75 rokov sa môžu na očkovanie prihlásiť aj telefonicky

Mesto Nová Baňa ponúka seniorom nad 75 rokov pomoc s registráciou na očkovanie proti COVID-19. Pomoc bude možné využiť v Klientskom centre Mestského úradu alebo na telefónnom čísle 045/6782817 podľa aktuálnych otváracích hodín.

Aktuálne je spustená 3. fáza – osoby s vekom najmenej 75 rokov.

Zaregistrovať seba alebo blízkych na očkovanie proti covid-19 je už možné aj telefonicky. Túto možnosť ponúka call centrum rezortu zdravotníctva. Po zavolaní si môže volajúci vybrať zo štyroch možností. Okrem registrácie na očkovanie môžu ľudia získať informácie ohľadom aktuálnych opatrení, ale aj zmeniť termín testovania a očkovania.

Najmä starší ľudia často nemajú prístup na internet či dostatočné zručnosti. Ministerstvo zdravotníctva preto rozšírilo možnosti covid-19 infolinky. Na očkovanie môžete registrovať seba alebo svojich príbuzných aj na čísle 0800 174 174 (zo zahraničia +421 270 074 174). Zavolať na tieto čísla môžete aj pri zmene termínu očkovania, ale aj testovania v rámci odborných miest v pôsobnosti rezortu.

Na registráciu na očkovanie sa však odporúča prioritne využívať prioritne registračný formulár <https://www.old.korona.gov.sk/covid-19-vaccination-form.php>. Ten môžu vyplniť aj príbuzní. Pri registrácii môžu zadať svoj e-mailový a telefonický kontakt (mobilné číslo). Kapacity infolinky tak zostanú voľné pre ľudí, ktorí nemajú inú možnosť prihlásenia sa.

Menu infolinky ministerstva zdravotníctva:

(možnosti zaznejú po zavolaní)

- 1 – informácie ohľadom aktuálnych opatrení
- 2 – zmena v požiadavke na testovanie

3 – zmena v požiadavke na očkovanie

4 – registrácia na očkovanie (prioritne pre osoby 85+)

Zdroj: <https://www.health.gov.sk/Clanok?covid-ockovanie-infolinka-registracia>

foto: <https://pixabay.com/sk/photos/o%C4%8Dkova%C5%A5-lek%C3%A1rstvo-o%C4%8Dkovanie-vak%C3%ADna-588451/>

Demografia mesta Nová Baňa

Rok 2020 je už za nami a znovu musíme konštatovať, že v našom meste sa znížil počet obyvateľov. V porovnaní s rokom 2019 máme o 38 obyvateľov menej.

Zo štatistických údajov vyplýva, že k 31. 12. 2020 bolo v našom meste 7 006 obyvateľov, z toho 3 393 mužov – 48,5 % z celkového počtu obyvateľov, a 3 613 žien – 51,5 % z celkového počtu obyvateľov. Čísla nám ukazujú, že v porovnaní s rokom 2019 máme o 38 obyvateľov menej.

V uplynulom roku sa k nám prisťahovalo 101 občanov, zároveň však mesto opustilo a

odhlásilo sa 116 obyvateľov, čo v celkových číslach znamená rozdiel 15 občanov.

Ďalším dôvodom úbytku obyvateľstva je aj najvyššia úmrtnosť za posledných 10 rokov. V roku 2020 sme evidovali 88 úmrtí.

Pribudlo nám 65 malých občanov mesta – z toho 36 chlapcov a 29 dievčat. Rodičia pri určovaní mena dieťaťa využili naozaj veľa možností. K najobľúbenejším menám, ktoré boli deťom zapísané do rodného listu, patria Adam, Michal, Ema. Do evidencie pribudli i menej tradičné mená ako Aria, Florián, Hannah, Charlotte, Lara.

Spoločne si v roku 2020 vyslovilo 93 párov. Počet rozvodov sa mierne zvýšil a rok 2020 sme ukončili s číslom 11.

Priemerný vek obyvateľstva zostáva na hranici 42 rokov. K záveru roka sme evidovali 41 občanov vo veku 90 a viac rokov, pričom najstarší občan mesta sa v r. 2020 dožil 100 rokov.

Údaje o počte narodení, úmrtí či počte uzavretých manželstiev nemusia byť konečné, keďže nemáme prehľad o týchto udalostiach našich občanov, ktoré sa stanú v zahraničí.

Erika Galbavá

Z evidencie obyvateľov mesta je možné zistiť viacero údajov

Z evidencie obyvateľov mesta je možné zistiť viacero údajov, s ktorými je potrebné pracovať pri tvorbe plánov na nasledujúce obdobie. Za obdobie rokov 2005 až 2020 sa narodilo v priemere 65 detí ročne. Najviac detí sa narodilo v rokoch 2017 – 81 detí, 2013 – 73 detí a 2011 – 71 detí. Najmenej detí sa narodilo v rokoch 2005 – 54 detí, 2015 – 55 detí a 2007 – 59 detí. Počet novonarodených detí bezpochyby súvisí s počtom mladých ľudí žijúcich v našom meste, ktorí sa rozhodnú založiť alebo rozšíriť si tu svoju rodinu. To však často súvisí s podmienkami či už čo sa týka dostupného bývania, alebo možností pracovného uplatnenia. Z ďalšieho údajov v rámci evidencie obyvateľov mesta je vidieť, že do Novej Bane sa v priemere ročne (2005 až 2020) prisťahovalo 91 obyvateľov a za to isté obdobie sa ročne odsťahovalo priemerne 108 obyvateľov. Ročne tak dochádza k poklesu počtu obyvateľov o 17 obyvateľov, a to v dôsledku vyššieho počtu odsťahovaných ako prisťahovaných. Vo vekovej skupine mladých ľudí, ktorá tvorí veľké percento odchádzajúcich, je najčastejším dôvodom na zmenu bývania práve práca. Mladí ľudia ďalej odchádzajú z Novej Bane za vzdelaním a po jeho absolvovaní často zostávajú žiť vo väčších mestách, kde študovali. Druhou väčšou skupinou obyvateľov, ktorá odchádza, sú občania vo vysokom veku, ktorí môžu zmeniť bývanie v dôsledku potreby zabezpečenia opatrovateľskej starostlivosti buď u detí, alebo v zariadeniach pre seniorov. V roku 2005 malo podľa evidencie naše mesto 7 332 obyvateľov, za obdobie 16 rokov klesol počet obyvateľov o 326, čo zodpovedá dnešnému počtu 7 006 obyvateľov.

Keď sa bližšie pozrieme na medziročný vývoj, teda pokles a nárast počtu obyvateľov, zistíme, že najväčší pokles počtu obyvateľov bol zaznamenaný v rokoch 2010 – mínus 68 obyvateľov, 2016 – mínus 67 obyvateľov, a 2015 – mínus 52 obyvateľov.

Nárast počtu obyvateľov súvisel hlavne s odovzdaním nových bytov do užívania. Ide o roky 2007 – plus 30 obyvateľov, 2008 – plus 23 obyvateľov, a 2019 – plus 30 obyvateľov.

V rámci územného plánu mesta je plánovaná výstavba bytových domov na sídlisku Pod sekvojou, kde bol v poslednom období do užívania odovzdaný aj zatiaľ posledný vybudovaný bytový dom, a to v r. 2019. Predtým to bolo v roku 2007. Na sídlisku Pod sekvojou teda

ešte v tomto roku plánujeme výstavbu nového bytového domu, pričom už bola vyhlásená verejná obchodná súťaž na predaj pozemku pod bytový dom. Nepredstaviteľnou prekážkou v rozvoji nášho mesta zodpovedajúcemu 21. storočiu je skutočnosť, že kapacita dodávky

elektrickej energie a vody v našom meste je takmer naplnená, bez zabezpečenia jej zvýšenia nie je možné rátať v podstate so žiadnym budúcim zámerom. Celá infraštruktúra vysokého napätia trafostaníc a vodovodov v Novej Bani bola vybudovaná ešte v časoch socializmu pred

rok	zmeny - počet obyvateľov				spolu	
	prist'ahovaní	narodení	odst'ahovaní	zomrelí		
2005	spolu	69	54	113	74	7 332
	muži	31	28	55	29	
	ženy	38	26	58	45	
2006	spolu	96	60	107	74	7 307
	muži	46	32	52	45	
	ženy	50	28	55	29	
2007	spolu	125	59	83	71	7 337
	muži	53	29	37	34	
	ženy	72	30	46	37	
2008	spolu	117	66	87	73	7 360
	muži	52	33	41	42	
	ženy	65	33	46	31	
2009	spolu	89	70	69	81	7 369
	muži	36	40	27	35	
	ženy	53	30	42	46	
2010	spolu	58	62	105	83	7 301
	muži	19	31	46	39	
	ženy	39	31	59	44	
2011	spolu	103	71	94	68	7 313
	muži	49	36	39	33	
	ženy	54	35	55	35	
2012	spolu	103	63	107	70	7 302
	muži	50	38	47	40	
	ženy	53	25	60	30	
2013	spolu	92	73	84	62	7 321
	muži	31	42	43	32	
	ženy	61	31	41	30	
2014	spolu	60	65	116	58	7 272
	muži	28	33	55	33	
	ženy	32	32	61	25	
2015	spolu	89	55	111	85	7 220
	muži	44	29	46	46	
	ženy	45	26	65	39	

rokom 1989, pričom za posledných 32 rokov sa v tejto oblasti nevybudovalo v našom meste nič. Je to alarmujúci stav. Bez vyjednávania s distribučnou spoločnosťou elektrickej energie SSD a vodárenskými spoločnosťami StVSaK a StVPS danú infraštruktúru nedokážeme dobudovať, nie sme teda sami schopní túto situáciu zmeniť a umožniť požadovaný rozvoj nášho mesta.

text: **Mgr. MVDr. Branislav Jaďud', MBA**
tabuľku vypracovala: Erika Galbavá

foto: <https://pixabay.com/sk/>

rok	zmeny - počet obyvateľov					spolu
		prist'ahovaní	narodení	odst'ahovaní	zomreli	
2016	spolu	83	61	141	70	7 153
	muži	46	29	63	37	
	ženy	37	32	78	33	
2017	spolu	90	81	146	79	7 099
	muži	39	35	65	39	
	ženy	51	46	81	40	
2018	spolu	79	67	127	67	7 051
	muži	30	32	54	34	
	ženy	49	35	73	33	
2019	spolu	109	69	121	64	7 044
	muži	47	36	48	37	
	ženy	62	33	73	27	
2020	spolu	101	65	116	88	7 006
	muži	43	36	54	47	
	ženy	58	29	62	41	

REKONŠTRUKCIA KOTOLNE

Mestský bytový podnik Nová Baňa, s. r. o., v mesiacoch september až november 2020 vykonal rekonštrukciu plynovej kotolne na Štúrovej ulici v Novej Bani. Kotolňa na Štúrovej ulici je najväčším tepelným zdrojom v správe Mestského bytového podniku Nová Baňa, dodáva teplo a teplú úžitkovú vodu do 280 domácností. Samotný proces rekonštrukcie a celkovej modernizácie kotolne pozostával z výmeny jedného kotla za kondenzačný kotol s cieľom zvýšenia hospodárnosti prevádzky kotolne. Dôležitou časťou projektu bola rekonštrukcia strojovne pozostávajúca z úpravy hydraulického zapojenia, výmeny čerpadiel, výmeny úpravne vody a tlakového systému na automatické dopĺňanie upravenej vody do systému, výmeny trojcestných ventilov na automatickú úpravu potrebných parametrov podľa ekvitermiky a doplnenia bezpečnostných prvkov do systému MaR. Rekonštrukciu kotolne realizovala spoločnosť Remeselné služby, s. r. o., Trenčín.

Prvým cieľom rekonštrukcie a modernizácie kotolne bolo zabezpečenie plynulosti dodávok tepla a teplej úžitkovej vody. Výmenou technológie kotolne boli nahradené 30-ročné technologické zariadenia za nové. Výmenou zároveň došlo k zvýšeniu prevádzkovej bezpečnosti a k zníženiu prevádzkových nákladov z pohľadu údržby a opráv.

Dlhodobým cieľom Mestského bytového podniku Nová Baňa, s. r. o., je znižovanie spotreby primárnych energií. Znížením spotreby primárnych energií dochádza k zníženiu nákladov na výrobu tepla, ako aj k zníženiu produkcie CO₂. Primárnymi energiami pri výrobe tepla sú zemný plyn a elektrická energia. Modernizáciou kotolne sme znížili spotrebu zemného plynu o 10 %. Zníženie spotreby zemného plynu sa prejaví v znížení nákladov na vyrobené teplo, čím dôjde k zníženiu ceny tepla pre našich odberateľov. Vďaka použitiu moderných čerpadiel s frekvenčnými meničmi sme vytvorili predpoklady na zníženie spotreby elektrickej energie, ktorá tvorí pri výrobe a distribúcii tepla taktiež nezanedbateľnú nákladovú položku.

Dôležitou informáciou pre našich odberateľov je to, že rekonštrukcia kotolne na Štúrovej ulici si nevyžiadala zvýšenie ceny tepla ani v časti fixnej zložky. Nami fakturovaná cena fixnej zložky tepla tak patrí k najnižším nielen v okolitých mestách, ale aj celkovo na Slovensku. Na rok 2021 sme zemný plyn nakúpili za výhodné ceny. Predpokladáme, že zníženie spotreby zemného plynu po modernizácii kotolne sa spolu so znížením jeho nákupnej ceny prejaví v opätovnom znížení ceny tepla pre našich odberateľov.

Anna Tužinská, konateľka
Mestský bytový podnik Nová Baňa, s. r. o.
foto: Veronika Volfová

Seniori, pozor, nestajte sa obeťou zlodejov a podvodníkov, pri komunikácii s cudzími osobami buďte opatrní

Polícia opakovane zaznamenáva trestnú činnosť páchanú na senioroch. Osoby vyššieho veku sa pre svoju dôverčivosť a nepoučiteľnosť stávajú často obeťami podvodov a krádeží. Páchatelia sa pod rôznymi vymyslenými zámienkami dostávajú do blízkosti seniorov, uvedú ich do omylu a podvodom či obyčajnou krádežou ich pripravia o celoživotné úspory alebo cenné predmety. Prečítajte si najčastejšie spôsoby podvodného konania páchatel'ov a niekoľko užitočných rád.

Peňažná výhra, kontrola bankoviek, zvýšenie dôchodku, predaj tovaru...

Pri dverách vám zazvoní cudzí človek alebo viac osôb, ktoré sa vydávajú za zástupcov rôznych inštitúcií, ponúkajú vám finančnú pomoc, zvýšenie dôchodku, predávajú rôzne výrobky (napr. hrnce, nože, deky, stavebné náradie, zdravotnícke pomôcky) alebo ponúkajú rôzne práce. Kontaktovať vás môžu aj telefonicky s úmyslom vylákať od vás adresu vášho pobytu či iné informácie.

Podvodníci môžu vystupovať ako:

- pracovníci istej spoločnosti, ktorí vám príšli odovzdať výhru, vymeniť odkvapové rúry alebo vykonať výkopové práce;
- príslušníci Policajného zboru SR, ktorí príšli skontrolovať pravosť bankoviek alebo inkasovať pokutu za dopravnú nehodu vášho príbuzného;
- pracovníci sociálnych úradov, ktorí vám príšli zvýšiť dôchodok či vyplatiť príspevok;
- podomoví predajcovia, ktorí výhodne predávajú rôzny tovar.

Čo urobiť:

1. Nikdy nepúšťajte takéto osoby do svojich príbytkov, nerozprávajte sa s nimi a neostávajte s nimi osamote.
2. Neprejavujte záujem o ponúkanú službu alebo kúpu tovaru.
3. Zdržte sa takého konania, ktoré by mohlo cudziemu človeku napovedať, kde máte uložené svoje úspory alebo cennosti.
4. Žiadna spoločnosť nevypláca peňažné výhry v hotovosti prostredníctvom svojich zamestnancov či iných osôb.

Nestaňte sa obeťou nátlakových predajných akcií

Dostali ste pozvánku na predajnú alebo prezentačnú akciu, zaujímavý výlet alebo bezplatnú večeru s možnosťou výhodného nákupu a šancou získať darček zadarmo?

Skôr, ako sa na takúto akciu vyberiete:

1. Preverte si údaje o organizátorovi na pozvánke.
2. Poradte sa s príbuznými.
3. O radu môžete požiadať aj na bezplatnej SENIOR LINKE 0800 172 500.
4. Nikdy svoje osobné doklady neodovzdávajte organizátorom.
5. Všetky dokumenty, ktoré podpisujete, si pozorne prečítajte.
6. Nesúhlaste s návrhom predajcu, že vás odvezie do banky alebo domov po peniaze.
7. Ak si niečo kúpite, vždy trvajte na vystavení potvrdenia o kúpe tovaru.
8. Užitočné informácie o predajných a prezentačných akciách a o ochrane práv spotrebiteľa nájdete na www.soi.sk.

Ak na vás cudzie osoby vyvíjajú nátlak alebo máte pocit ohrozenia, kontaktujte políciu na

čísle 158 alebo linku tiesňového volania 112.

Požičanie peňazí cez telefón

Nieкто zavolá na váš telefón, predstaví sa ako váš príbuzný a žiada požičať peniaze alebo sa predstaví ako lekár a oznámi vám, že váš príbuzný spôsobil vážnu dopravnú nehodu, nemôže komunikovať a poprosil ho, aby od vás vypýtal peniaze na úhradu škody. Úmyselne volá viackrát za sebou, aby ste nestihli kontaktovať príbuzných. Nakoniec po peniaze nepríde osobne, ale pošle inú osobu.

Čo urobiť:

1. Nepožičiavajte peniaze cudzím osobám.
2. Ihneď po telefonáte si overte, či vás skutočne kontaktoval váš príbuzný alebo lekár.
3. Obratom im zavolajte, overte si skutočnosti, ktoré vám boli oznámené.
4. Ak nevolal váš príbuzný ani lekár, nieкто sa za neho vydáva, môže ísť o podvodníka.
5. Cez telefón neposkytujte žiadne údaje.

Požičanie peňazí na operáciu

Cudzia osoba vás osloví s prosbou, aby ste jej ukázali cestu do nemocnice. Tvrdí, že nie je tunajšia. Poprosí vás, aby ste nasadli do jej auta. Následne úpenlivo prosí, aby ste jej požičali peniaze na operáciu príbuzného, ktorý mal ťažkú nehodu a leží v nemocnici v kritickom stave. Ak nemáte peniaze pri sebe, je ochotná vás odvieť domov, k bankomatu alebo do banky. Často ako ubezpečenie, že vám peniaze vráti, ponúkne kufrič s peniazmi v cudzej mene.

Čo urobiť:

1. Nikdy nepristupujte na takúto požiadavku.
2. Vyhybajte sa komunikácii s cudzími osobami.
3. Nikdy nesadajte cudzím osobám do auta.

4. Nesúhlaste s tým, že vás odvezie domov, k bankomatu alebo do banky.

5. Nikdy nechodte do banky vyberať peniaze pre cudziu osobu, aj keď tvrdí, že vám ich vráti.

6. Nepúšťajte cudzie osoby do svojho príbytku.

Odpočty plynu, vody, elektriny

Pri dverách vám zazvoní cudzí človek a predstaví sa ako pracovník plynárni, elektrárni alebo vodárni. Oznámi vám, že príšiel odpísať stav plynomeru, vodomeru alebo elektromeru alebo vám príšiel vyplatiť preplatok či inkasovať nedoplatok.

Čo urobiť:

1. Majte na pamäti, že pokiaľ je to možné, odpočty sa vykonávajú z verejne dostupného miesta alebo zo spoločných priestorov v bytových domoch.
2. Osoby vykonávajúce odpočty sú povinné preukázať sa poverením spoločnosti na výkon odpočtov a na požiadanie aj občianskym preukazom.
3. Ak je potrebné vykonať odpočet priamo v obydli, požiadajte tieto osoby, aby sa preukázali poverením aj občianskym preukazom.
4. Pokiaľ máte pochybnosti, že ide o skutočných zamestnancov spoločnosti, nepúšťajte takéto osoby do svojho príbytku.
5. Preplatky ani nedoplatky za služby sa neúčtujú priamo zamestnancami spoločnosti.
6. Nikdy nedávajte peniaze takýmto osobám.
7. Vždy sa poraďte s príbuznými.

zdroj: <https://www.minv.sk/>

foto: <https://pixabay.com/photos/senior-star%C5%A1ie-%C4%BEudia-p%C3%A1r-osoby-3336451/>

Úspechy základnej umeleckej školy

V tomto školskom roku sa žiaci výtvarného odboru zapojili do viacerých výtvarných súťaží.

Bola to napríklad fotografická súťaž Najkrajšia dovolenková fotografia 2020 (celoslovenská súťaž a výstava amatérskej fotografickej tvorby s medzinárodnou účasťou), kde v kategórii Môj najkrajší prázdninový zážitok získali žiaci cenu za sériu fotografií (M. Katreniak, L. Bratková, K. Kráľová, E. Vrabčeková, E. Pavlová, B. Štullerová, A. Ďurovičová).

Naši žiaci (M. Kokavec, Š. Polc, H. Adamcová, S. Svetíková, V. Vozárová, A. Ďurovičová, M. Horniak, D. Štrbová, B. Gregorová, S. Vozárová, V. Žemberyová, K. Gregorová, P. Maruška, K. Jančoková, T. Budinský, M. Tužinský) sa zapojili aj do súťaže 100 rokov slovenského divadla očami detí, ktorú vyhlásila Akadémia umení v Banskej Bystrici. Ocenenie sme síce nezískali, ale škola získala vecné ceny.

V odevnej súťaži Netradičná módna prehliadka 2020 (XXI. ročník celoslovenskej prehliadky v tvorbe netradičných odevov

a módnych doplnkov) v I. kategórii získal 1. miesto M. Katreniak, 2. miesto Z. a H. Jančoková, Cenu Spolku priateľov a rodičov pri ZUS IWK získala N. Psoťková.

Úspech našich žiakov v literárno-dramatickom odbore na celoslovenskej online súťaži

Súkromná ZUS v Bardejove vyhlásila dňa 17. 11. 2020 celoslovenskú online súťaž Modrý svet očami umenia. Cieľom tejto súťaže bola motivácia mladých umelcov umelecky tvoriť počas pandémie online formou, bez osobného kontaktu s pedagógom a kolektívom. Zámerom súťaže bolo taktiež vyzdvihnúť aktivitu, ohotu a originalitu súťažiacich a ich pedagógov, prípadne rodičov. Naša ZUS sa do súťaže zapojila v literárno-dramatickom odbore, kde naše žiačky Ľudmila Pálenkášová a Simona Moravčíková z triedy Mgr. art. Pavla Olešňana získali 3. miesto.

Z úspechu našich žiakov a žiačok sa tešíme a srdečne blahoželáme!

Mgr. Marta Urdová,
riaditeľka školy

Nezostalo iba pri sľuboch, podpora Gymnázia Františka Švantnera zo strany mesta Nová Baňa má ďalšie reálne kontúry

Dňa 15. 1. 2021 podpísal primátor Novej Bane Mgr. MVDr. Branislav Jačud', MBA, s riaditeľkou školy PaedDr. Renátou Juhásovou zmluvu o poskytovaní motivačných štipendií úspešným žiakom školy. Ide o sumu vo výške 3 500 eur, ktorú jednohlasne schválili poslanci mesta na svojom zasadnutí ešte 2. 12. 2020.

Prví novobanskí gymnazisti sa tak na historicky prvé motivačné štipendia môžu tešiť už čoskoro. Pedagogická rada počas hodnotenia 1. polroka školského roka 2020/21 rozhodne, ktorí z nich to budú. Štipendia bude škola poskytovať svojim žiakom cez účet rodičovského združenia za výborné študijné výsledky, zodpovedný prístup k školským povinnostiam, pomoc pri propagácii školy či účasť na rôznych podujatiach a súťažiach.

Ďakujeme vedeniu mesta a poslancom za ďalšiu formu podpory jediného gymnázia v žarnovickom okrese a tým vyslovenú dôveru a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu!

PaedDr. Renáta Juhásová,
riaditeľka školy

Mý sami rozhodneme, aký bude ďalší vývoj nášho GFŠ. Mnohí z nás sú absolventi novobanského gymnázia a pevne verím, že aj finančný dar mesta na účely poskytnutia motivačného štipendia pre jeho študentov bude pre GFŠ a študentov prínosom. Treba poďakovať pánovi poslancovi JUDr. Vladislavovi Lalkovi, ktorý túto formu odmeňovania navrhol na zasadnutí MsR 4. 11. 2020. Návrh sa stretol s podporou poslancov MsZ a bol schválený v rozpočte na r. 2021 29. 12. 2020. Prostriedky vo výške 3 500 eur už boli poukázané nášmu gymnáziu, ktorého pedagógovia bezpochyby správne vyberú tých študentov, ktorí budú mať na štipendium nárok. Budeme sa tešiť spolu s nimi z ich úspechov. Nech sa im dobre darí!

Mgr. MVDr. Branislav Jačud', MBA,
primátor mesta
foto: Vetrionka Volfová

Riaditelia škôl vás informujú o možnosti štúdia

Milí deviataci!

Rozhodujete sa, čo ďalej so životom, akú školu si vybrať? Tak sa pod'te pozrieť k nám.

Kedže osobné stretnutia z dôvodu protipandemických opatrení nie sú možné, pozývame vás na virtuálnu prehliadku našej školy.

Sme moderná a dynamická škola, ktorá pripravuje odborníkov v oblasti ekonomiky, služieb či strojárstva, a máme sa čím pochváliť. Aj keď sektor služieb prechádza momentálne zaťažkovou skúškou, táto doba pominie a aj potom a vlastne vždy budeme potrebovať spracovať daňové priznanie, viesť účtovníctvo, opäť budeme navštevovať reštaurácie a budeme sa chcieť dobre najesť alebo si budeme chcieť dať niečo opraviť.

Ponúkame vám štúdium v novom štvorročnom študijnom odbore škola podnikania (ukončený maturitným vysvedčením), v trojročných učebných odboroch kuchár; čašník, servírka; mechanik opravár – stroje a zariadenia (ukončené záverečnou skúškou a výučným listom) a v dvojročných učebných odboroch

potravinárska výroba a stavebná výroba (ukončené záverečnou skúškou).

Podľa toho, aký odbor štúdia si vyberiete, budete mať možnosť na základe študijných výsledkov absolvovať barmanský kurz, získať ekonomické certifikáty od firmy KROS, zväračský preukaz na CO2 za čiastočnú úhradu, vodičský preukaz za zvýhodnených cenových podmienok, budete môcť pracovať na rôznych projektoch a tiež sa zúčastniť zahraničnej stáže. Vaše štúdium vieme pri dobrých študijných výsledkoch podporiť motivačným štipendiom.

Akékoľvek otázky vám radi zodpovieme e-mailom či telefonicky.

Tel. kontakt: 045/68 55 585; 0905 493 007, alebo e-mail: sekretariat@sosnb.sk, webová stránka: www.sosnb.sk.

Silné stránky školy

- záujem uchádzačov o štúdium (predpoklad naplnenia prvých ročníkov),
- komplexnosť školy a jej poloha (škola, stravovacie zariadenie, športový areál),
- kvalita a skúsenosti pedagogických zamestnancov,
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov,
- dobré vybavenie štandardných a odborných učební, kabinetov (učebne sú v čase mimo

- vyučovania využívané občanmi Novej Bane),
- zabezpečenie odborného výcviku vo vlastných gastronomických prevádzkach a zmluvných gastronomických zariadeniach,
- vzdelávanie integrovaných žiakov,
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov študijných odborov,
- poskytovanie služieb zákazníkom,
- záujem žiakov o získavanie jazykovej spôsobilosti hlavne v anglickom a nemeckom jazyku (záujem žiakov sa prejavuje v ich účasti na letnej praxi v zahraničí – Nemecko, Grécko, Kréta, Cyprus).

Príležitosti

- uplatnenie absolventov školy v gastronomických zariadeniach v našom regióne,
- dobré uplatnenie našich absolventov v zahraničných gastronomických prevádzkach (kontakty sa vytvárajú počas žiackych stáží),
- otvorenie nových študijných odborov v odbore cestovného ruchu,
- ďalšie vzdelávanie učiteľov,
- zavádzanie inovatívnych vyučovacích metód,
- spolupráca so vzdelávacími inštitúciami,
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi.

Jozef Koperdák,
riaditeľ SOŠ NB

**Stredná odborná škola obchodu a služieb, Osvety 17, Nová Baňa
otvára v školskom roku 2021/2022 nasledovné odbory:**

ŠTUDIJNÉ:

NOVÝ ŠTUDIJNÝ ODBOR

6341 M škola podnikania

UČEBNÉ:

2956 H mäsiar, kuchár—4-ročný učebný odbor

6445 H kuchár

6444 H čašník, servírka

2466 H 02 mechanik opravár—stroje a zariadenia

NADSTAVBOVÉ

6403 L podnikanie v remeslách a službách

UČEBNÉ—dvojročné:

3686 F stavebná výroba

2982 F potravinárska výroba

***Pre uchádzačov bezplatne ponúkame:
pracovné oblečenie, barmanský, baristický a
zväračský kurz. Získanie odborných certifikátov z
oblasti ekonómie a účtovníctva počas štúdia.***

Viac informácií na www.sosnb.sk

Milí rodičia, milí žiaci deviatych ročníkov, prinášame d'alšie informácie k prijímaciemu konaniu

Gymnázium Františka Švantnera
Nová Baňa

STAŇ SA JEDNÝM Z NÁS!

kvalitná príprava na vysokoškolské štúdium

odborné učebne i relax priestory

jazyková alebo prírodovedná vetva už od 1. ročníka

Vážení rodičia, milí žiaci, v školskom roku 2021/2022 otvárame jednu triedu štvorročného štúdia s počtom žiakov 28. Vzhľadom na to, že vás nemôžeme privítať na dni otvorených dverí, ponúkame možnosť individuálneho stretnutia v našej škole, počas ktorého sa dozviete viac informácií o škole, jej činnosti a podmienkach štúdia. **Našu školu môžete navštíviť každý pracovný deň v čase od 8:00 do 14:00 hod. LEN na základe vopred dohodnutého termínu. Individuálne stretnutie si dohodnite telefonicky: 045/6857092 alebo 0905/942 616.** Stretnutie sa uskutoční za dodržiavania všetkých aktuálnych protiepidemických a hygienických opatrení! Aj napriek nepriaznivej situácii sa tešíme na stretnutie s vami!

Termín na doručenie prihlášky na vzdelávanie v strednej škole (ďalej len „prihláška“) zákonným zástupcom žiaka alebo plnoletým žiakom riaditeľovi základnej školy je pre všetky odbory vzdelávania do 8. apríla 2021.

K prihláške sa vyžaduje potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti žiaka len ak ide o študijný odbor alebo o učebný odbor uvedený v prílohe č. 1. Vzor potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti žiaka je uvedený v prílohe č. 2.

Termín na odoslanie prihlášok riaditeľom základnej školy na strednú školu je pre všetky odbory vzdelávania do 16. apríla 2021.

PaedDr. Renáta Juhásová,
riaditeľka GFŠ NB

2 % z vašich daní 2020 pre GFŠ sú dobrou voľbou. Ďakujeme!

Vážení priatelia,

dovoľujeme si vás osloviť vo chvíli, keď máme opäť možnosť sami rozhodnúť o tom, kto dostane časť z našich minuloročných daní (2 %).

V roku 2020 Rodičovské združenie pri Gymnázium Františka Švantnera v Novej Bani dostalo sumu vo výške 2665,31 eur. Dovoľte nám aj touto cestou úprimne poďakovať vám všetkým, ktorí ste nám prejavili dôveru poskytnutím 2 % zo svojich daní na skvalitnenie vzdelávania vašich detí.

Všetky finančné prostriedky použije rodičovské združenie na nákup školských pomôcok, skvalitňovanie vyučovacieho procesu a na modernizáciu vnútorných i vonkajších priestorov školy.

Aj v roku 2021 sa rodičovské združenie na vás obracia s prosbou, aby ste časť svojej zaplatenej dane poukázali na činnosť gymnázia. V spolupráci s vedením školy sa snažíme využiť získané prostriedky podľa aktuálnych potrieb školy.

HODRUŠA - HÁMRE

SÚKROMNÁ ŠKOLA UMELECKÉHO PRIEMYSLU

*Ak si myslíš, že tvoja kreativita a fantázia
iskrí na všetky strany, určite sa k nám pridaj.*

Viac informácií: www.ssuhs.sk

Kde nás nájdete:
Súkromná škola
umeleckého priemyslu
Kyslá 214
966 61 Hodruša-Hámre
+421 915 880 020
+421 43 6844 461
sekretaria@sasuhs.sk
www.ssuhs.sk

AKÉ ODBORY MÔŽEŠ U NÁS ŠTUDOVAŤ?

8661 M 01 - ZLATNÍCTVO A STREBORNÍCTVO

Tu sa naučíš rôznych
potrebné
prácky od návrhu k
hotovému
šperku alebo
klenotu.

8661 M 02 - UMELECKÉ ZÁMOČNÍCTVO A KOVÁČSTVO

Ak te baví tušne
práca, tento odbor je
práve pre teba.
Naučíš sa vyrábať z
kovu nástroje ale aj
umelecké diela
(mrieže, historické
predmety).

8661 M 03 - PLOŠNÉ A PLASTICKÉ RYTIE KOVŮ

Tu sa naučíš vytvárať
rôzne rytiny do
rôznych materiálov
(umelecké rytiny,
výroba náradí)
ale aj používať
moderné spôsoby rytia
a gravírovania
pomocou strojov
(CNC).

UMELECKÉ ODBORY:

8641 M - PROPAGAČNÉ
VÝTVARNÍCTVO

8604 M GRAFICKÝ DIZAJN

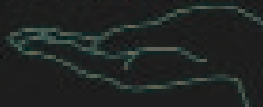
8606 M FOTOGRAFICKÝ
DIZAJN

OSTATNÉ ODBORY:

8609 Q - GRAFICKÁ
VIZUÁLNYCH
KOMUNIKÁCIÍ -
pomaturitné štúdium

ZLATNÍK A KLENOTNÍK -
Celoživotné vzdelávanie

TAK ČO?
PRIDÁŠ SA K NÁM?

Naša škola sa zameriava na formovanie mladých nadaných ľudí,

ktorí chcú v budúcnosti tvoriť a pracovať v oblasti kreatívneho priemyslu. Ten je v rôznych podobách súčasťou našej spoločnosti od nepamäti a určuje aj stupeň kultúry či kultúrnosti danej spoločnosti. Spoločným menovateľom tvorby našich študentov je UMENIE a DIZAJN. Naši absolventi nájdu široké uplatnenie v grafických ateliéroch, tlačiarňach, reklamných agentúrach, ako kreatívni zamestnanci v masmediálnej oblasti (tlač, televízia, reklama), ale aj ako zruční remeselníci v zlatníckych firmách, u umeleckých kováčov, ako reštaurátori kovu, puškári, rytci či pasári v umeleckoremeselných prevádzkach a v iných súkromných a štátnych inštitúciách alebo ako samostatne tvoriaci umelci.

História prvej učňovskej školy je úzko spätá so vznikom Gerambovskej únie a so spracovaním striebra, ktoré sa začalo v roku 1895 spracovávať v novovzniknutej továrni SZANDRIK. Továrňu vyrábala strieborné príbory a predmety na stolovanie hlavne za pomoci cudzích odborníkov, ktorí však boli veľmi drahí. Preto v roku 1902 začala príprava vlastných odborníkov vďaka otvoreniu učňovskej školy ako jednej z prvých v Uhorsku. Zakladateľom tejto učňovskej školy bol riaditeľ továrne Szandrik, kreslič a výtvarník, neskôr vedúci ateliéru Ján Peterka.

V roku 1948 boli na dvore továrne postavené učňovské dielne a učňovská škola sa postupne transformovala na strojársku učilište, ktoré začalo produkovať absolventov v strojárskych odboroch aj pre dcérske závody Sandriku. Päťdesiate až 70-te roky sa v továrni niesli v znamení veľkosériových technológií (sudy na pivo, kanistre, olejové a vzduchové filtre), a preto sa dominantnými stali obrábateľské profesie. Najmä kvôli tomu došlo k postupnému útlmu remeselných profesií, a tak sa v tomto období z učňovskej školy definitívne stalo stredné odborné učilište strojárské.

Politicko-spoločenské zmeny v roku 1989 zákonite ovplyvnili aj podobu zamerania školy v ďalšom období. Škola sa v tomto období začala vracieť k tradičným umeleckoremeselným odborom zameraným na spracovanie kovu. Novelou školského zákona v roku 1991 sa novým zriaďovateľom stalo Ministerstvo hospodárstva SR a učilište prestalo byť riadené priamo závodom Sandrik. Vzhľadom na tradície a výrobný potenciál Slovenska je ručná umeleckoremeselná výroba žiadaná a cenená doma i v zahraničí. V školskom roku 1994/1995 ukončili štúdium prví absolventi opätovne otvorených umeleckoremeselných odborov.

V roku 2003 sa z názvu školy vypustil prívlastok „strojárské“ a škole bol udelený čestný názov SOU Jána Peterku. V roku 2004 sa zriaďovateľom stala spoločnosť MPM, s. r. o., Žilina.

Po krátkom čase škola znovu zmenila zriaďovateľa, pričom sa ním stala spoločnosť Inštitút vzdelávania a starostlivosti, s. r. o., Žilina. Ďalšou dôležitou zmenou bol vznik Súkromnej strednej umeleckej školy, ktorá vznikla 1. 11. 2005. V tomto období existovali v Hodruši-Hámroch paralelne dve školy – SSUŠ a SSOU-UR, resp. SSOŠ, ktoré spadali pod jedného zriaďovateľa a jedno vedenie. Aj sídlo škôl bolo v spoločných priestoroch.

V roku 2006 nastala ďalšia zmena názvu jednej zo škôl, ktorý bol vtedy asi najdlhším názvom strednej školy na Slovensku – Súkromné stredné odborné učilište umeleckoremeselné Jána Peterku Hodruša-Hámre. SOU sa tak stalo prvým umeleckoremeselným SOU na Slovensku a, ako sa neskôr ukázalo, aj jediným.

V roku 2009 nastala ďalšia zmena a tou bol legislatívny zánik Súkromnej strednej odbornej školy umeleckoremeselnej a jej delimitácia so Súkromnou strednou umeleckou školou. Od tohto roku škola začala zas figurovať pod jednotným názvom.

Od 1. septembra 2019, po ďalšej legislatívnej zmene, nastala zmena názvu školy. Od tohto dňa sa pre našu školu používa názov Súkromná škola umeleckého priemyslu.

V roku 2012 uplynulo 110 rokov od založenia prvej učňovskej školy v obci Hodruša-Hámre. Škola teda existuje a nepretržite produkuje kvalitných odborníkov už viac ako 110 rokov, menila sa len jej forma, zriaďovateľia a názov.

V súčasnosti popri tradičných študijných odboroch ako výtvarné spracúvanie kovov a drahých kameňov, umeleckoremeselné spracúvanie kovov alebo zlatník a klenotník škola vyučuje aj nové umelecké odbory ako reakciu na spoločenský dopyt a situáciu na trhu práce. Patria k nim odbory propagačné výtvarníctvo, propagačná grafika, dizajn, najmä fotografický, a grafika vizuálnych komunikácií.

RNDr. Peter Michálik,
riaditeľ školy

ÚRAD
VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

SOL' nie je nad ZLATO

Kuchynská sol'

je nevyhnutná pre normálne fyziologické funkcie, ale iba za predpokladu, že ju konzumujeme v rozumnom množstve.

- ✓ Odporúčané výživové dávky pre dospelú populáciu
5 g soli/ deň
- ✓ Odporúčané výživové dávky pre deti do 15 rokov
od 0,5g – 2g soli/ deň

SLANÁ CHUŤ JE NÁVYKOVÁ!

1g - dosolovanie

4g - v potravinách

Nadmerný príjem soli

Čo všetko
VÁŠMU
dieťaťu
HROZÍ?

Viete kde všade sa SOL' nachádza?

- Pizza, kečup, ryby, olivy
- Chipsy, chrumky, slané tyčinky,
- Pečivo, sladké koláče, sladkosti,
- Šunka, saláma, klobása, údeniny,
- Mliečne výrobky,
- Konzervovaná zelenina,
- Konzervované jedlá, hotové jedlá.

Tipy pre redukcii soli

Materská škola

- Varte podľa materiálno – spotrebných noriem, www.minedu.sk
- Znižujte spotrebu soli pri dochucovaní jedla,
- Varte z čerstvých potravín,
- Varte so surovín s nízkym obsahom soli.

Rodičia

- Čítajte etikety na výrobkoch,
- **POZOR** na skrytú sol' v potravinách,
- Zaraďujte / ponúkajte deťom častejšie ovocie a zeleninu,
- Varte doma – zabudnite na fast food,
- Dochucujte jedlá bylinkami.

Vyrobené s finančnou a odbornou pomocou WHO v rámci Dvojročnej dohody o spolupráci s MZ SR na roky 2018-2019.

zdroj: https://www.uvzsr.sk/docs/letaky/Letak_Sol_nie_je_nad_zlato.pdf

Maliar a sochár z Novej Bane

Minulý rok sme si pripomenuli 100. výročie narodenia i úmrtia maliara a sochára z Novej Bane Karola Frka. Menej známeho rodáka si pripomenieme aj nasledujúcim článkom.

Červené strechy - v súkromných zbierkach

Karol Frk sa narodil 24. novembra 1920 v Novej Bani. O jeho živote máme len kusé informácie. Vieme, že študoval v Prahe na Umelecko-priemyselnej škole, ale v roku 1938 sa musel z politických dôvodov vrátiť na Slovensko. Potom navštevoval Priemyselnú školu stavebnú v Prešove. Počas prázdnin a dovolení bral súkromné hodiny v ateliéroch umelcov ako Eugen Dodek, Edmund Gwerk, Gejza Angyal či Jozef Hermély. Jedine tak sa mohol venovať tomu, čo ho najviac zaujímalo.

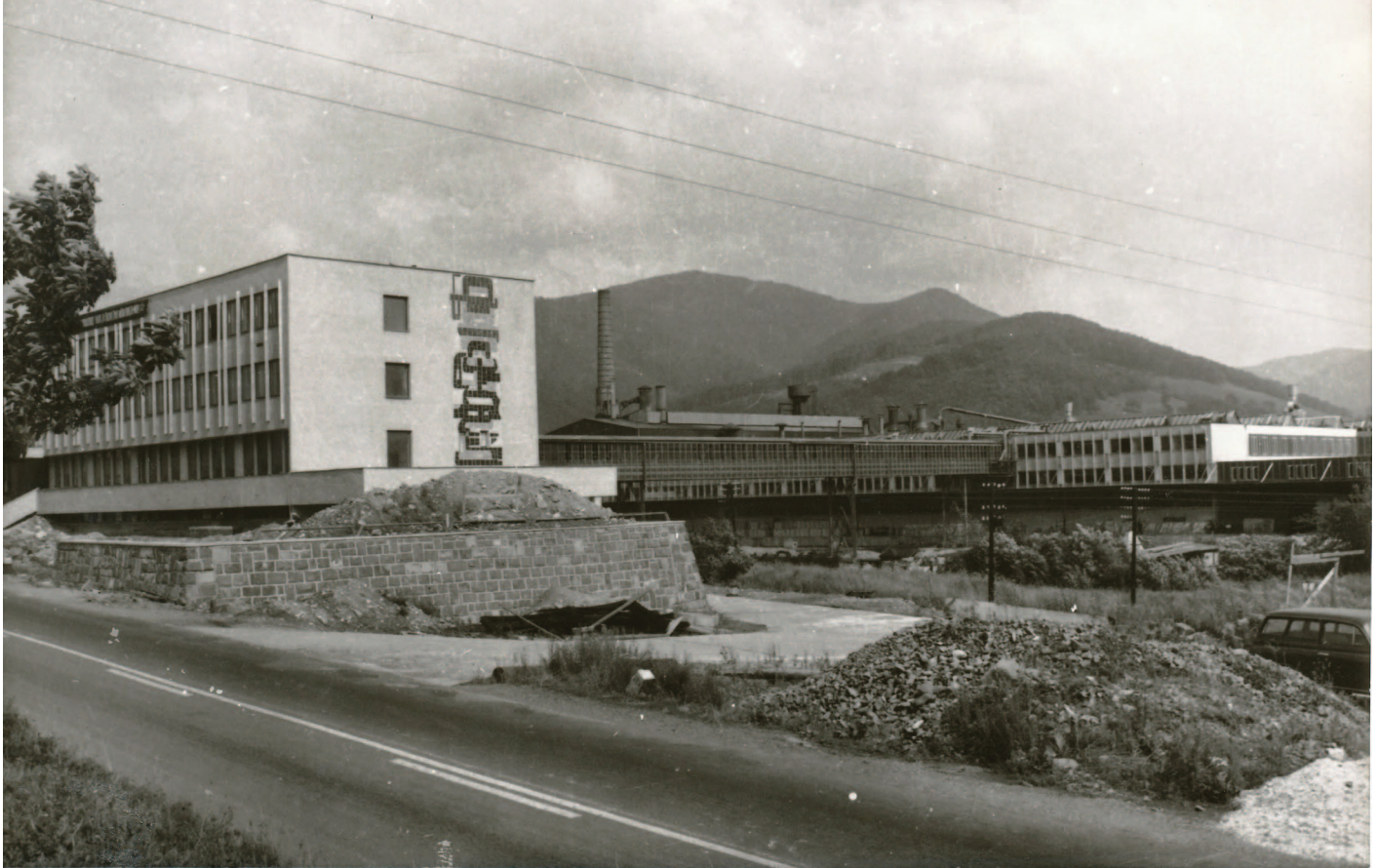
Neskôr pracoval ako staviteľ, pričom sa venoval stavebno-konštrukčným rekonštrukciám. Na základe postupov starých majstrov sa naučil aplikovať starú omietku, reštaurovať kamenné portály či strešné konštrukcie. Tieto informácie si musel naštudovať, aby dodržal staré postupy a zoznámil sa aj s rozborom farebných a technologických postupov. Venoval sa reštaurovaniu umeleckých pamiatok, napr. v Banskej Štiavnici (hrad a meštianske kúrie), v Antole (dnes Svätý Anton), v Rimavskej Bani reštauroval evanjelický kostol.

Vo svojej umeleckej tvorbe sa venoval krajinomalbe a portrétnemu umeniu. Značná časť jeho krajinárskej tvorby je inšpirovaná prírodou jeho rodiska, tejto časti Pohronia. Bol aj členom Zväzu slovenských výtvarných umelcov.

Na Pohroní - Tatranská galéria Poprad

Administratívna budova vtedajších Slovenských závodov technického skla

Do Novej Bane sa vrátil v 70. rokoch 20. storočia, keď sa svojim rodákom predstavil s výstavou v priestoroch požiarnej zbrojnice, ktorá bola otvorená 3. apríla 1970 a na ktorej predstavil svoju tvorbu z rokov 1967 – 68. Na tejto výstave pravdepodobne vychádzal z výstavy „Karol Frk: Z tvorby 1967 – 68“, ktorá sa konala v marci 1969 v priestoroch Galérie výtvarného umenia v Prešove, kde býval. Z prešovskej výstavy vyšiel aj katalóg s rovnomenným názvom (autori textu boli J. Pichonský a V. Mešša). Výstavou uzatváral svoje experimentálne obdobie a pokúsil sa o novú výpoveď zo súčasnosti. Obsahovo sa v nej sústredil na svoj rodný kraj – Pohronie.

O výstave v Novej Bani sa zachovala zmienka aj v novobanskej kronike.

Novobančania, najmä zamestnanci dnešného Knaufu, si ešte môžu pamätať jeho veľkopošné moderné dielo – mozaiku s abstraktným priemyselným motívom, ktorá zdobila stenu administratívnej budovy vtedajších Slovenských závodov technického skla. Pri prestavbe a zatepľovaní budovy novými majiteľmi bola v 90. rokoch 20. storočia zničená. Vlastná výstava bola jeho splneným snom, keďže predtým vystavoval „len“ na prehladkách ľudovej umeleckej tvorivosti. Ďalšia prešovská výstava sa volala „Kvet v interiéri“ a konala sa v novostavbe malej stanice ČSD v Prešove.

Takúto výzdobu vytvoril aj na iných miestach. V Drienove to bola keramická výzdoba v interiéri nákupného strediska, exteriér nákupného

Detail administratívnej budovy

strediska vyzdobil v Chminianskej Novej Vsi, v Sabinove vyzdobil exteriér administratívnej budovy Závodov ťažkého strojárstva a v Sigorde mozaikou vyzdobil exteriér hotela.

Z jeho diel sú známe tri obrazy, ktoré uchováva Tatranská galéria v Poprade. Nesú názvy „Kvety vo váze“ (olej; pero, tuš; piesok), „Na Pohroní“ (olej) a „Kvety“ (olej). Ďalší známy obraz nesie

meno „Červené strechy“ a je pravdepodobne v súkromných rukách. V roku 2021 by sa súčasťou zbierky Pohronského múzea mohol stať ďalší z jeho obrazov nesúci názov „Zákutie Hrona Nová Baňa“.

Karol Frk zomrel 16. januára 1980 v Prešove.

text a foto: **Mgr. Katarína Stredáková**, Pohronské múzeum

DVA TIPY NA VÝLETY DO PRÍRODY Z NOVEJ BANE OD REGIÓNU GRON (REGIÓN GRON ODPORÚČA)

V zimnom období a zároveň v období pandémie s okresanými možnosťami návštev čohokoľvek okrem prírody vám prinášame dva tipy na výlety v rámci okresu, ktoré je možné absolvovať priamo z Novej Bane.

Vrch Veľký Inovec

Prvým miestom, kam sa môžete vydať, je vrch Veľký Inovec (901 m n. m.). Ten je druhým najvyšším vrchom v regióne stredné Pohronie a najvyšším vrchom pohoria Pohronský Inovec. Vedie k nemu niekoľko chodníkov a je dostupný z rôznych miest. Tým najnáročnejším variantom je cesta Rudnou magistrálou, ktorá začína na Námestí sv. Alžbety. Ak sa na Veľký Inovec rozhodnete ísť tadiaľto, je dobré zvážiť fakt, že cesta tam má asi 10 kilometrov a môže trvať viac ako tri hodiny. Naspäť tou istou trasou znamená ďalšie tri hodiny plus prestávky, vyraziť preto odporúčame ráno, aby ste to do zotmenia pohodlne stihli.

Tí z vás, ktorí neholdujú skorému vstávaniu a celodennej turistike, nemusia byť nešťastní. Na Veľký Inovec sa dá dostať aj inými cestami, trasu si môžete skrátiť a obohatiť aj o ďalšie zaujímavosti po ceste. Jedna z takýchto kratších ciest začína v Starej Hute. Hneď v nej si urobte prvú odbočku na Starohutský vodopád. Teraz v zime je možné, že ho uvidíte zamrznutý v plnej zimnej kráse. Potom sa vráťte späť na zelenú značku a pokračujte cez bod Stará Huta – Drozdovo. V úseku po Loksovu lúku budete míňať bývalé opevnené hradisko Zámčisko. Tam si môžete odskočiť po neznačenej ceste. Z Loksovej lúky, ktorá ponúka pekné pohľady na lúky a lesy, vám potom k Veľkému Inovcu ostáva už len posledný úsek. Opäť je možné si vybrať – po červenej priamo na vrchol alebo po zelenej so zastávkou na Inoveckej chate a opäť po červenej. Naspäť sa vydajte rovnakou cestou alebo sa vydajte po červenej – Rudnej magistrále cez Bukovinu späť do Starej Huty alebo až do centra Novej Bane. Ak pôjdete trasou zo Starej Huty a späť, počítajte s tým, že prejdete asi 10 km a strávite na túre 3,5 hodiny bez prestávok.

Posledný variant je určený tým, ktorí obľubujú skôr krátke vychádzky. Na Veľký Inovec sa v tomto prípade vydajte z lyžiarskeho strediska SKI centrum Drozdovo, pri chate Drozdovo je parkovisko. Ide o okružný variant, ktorý vedie popri zjazdovke cez lesy a horské lúky až na vrchol. Cestou vás čakajú krásne výhľady a za dobrej viditeľnosti uvidíte aj vrch Vtáčnik. Z vrcholu pokračujte k horskej chate, do sedla Inovec a po modrej značke sa vrátite späť do Drozdova. Tento okruh je príjemnou prechádzkou trvajúcou 2,5 hodiny, prejdete pri ňom asi 6,5 kilometra a je určite vhodný aj pre menšie deti.

Vrch Hulín v obci Brehy

Druhý tip na výlet, ktorý je možné absolvovať

Vrch Hulín v obci Brehy

Vrch Veľký Inovec

aj priamo z Novej Bane, je na vrch Hulín alebo Bielu skalu v dedine Brehy. Pokiaľ bývate v centre či pri diaľnici, nie je problém ísť pešo cez most do dediny a na túto túru sa vydať odtiaľ. Trasa na Hulín je veľmi jednoduchá – začína sa na začiatku dediny a vedie stále po žltej značke. Dostanete sa tam približne za hodinu a pol a prejdete 3 kilometre. Lesná cesta je lemovaná krásnymi starými stromami a na vrchole vás čakajú výhľady na dolinu Hrona. Pod vrcholom nájdete aj lavičky a ohnisko. Ak vám stačí kratší pobyt v prírode, choďte naspäť tou istou trasou

a strávite vonku príjemné 3 hodiny dopoludnia či popoludní.

V prípade, že máte času a energie viac, vydajte sa z Hulína smerom k vrchu Chlm a na rázcestí odbočte na zelenú. Ešte pred bodom Šlosberg nájdete neznačenú cestu, ktorá vás privedie k bývalej šachte Johan de Deo, ktorá je síce voľne dostupná, ale vstup je, samozrejme, len na vlastné nebezpečie. Štôlna je zachovalá, meria asi 20 metrov a končí vydolovanými priestormi a priepastou. Od štólne sa opäť vydajte po neznačenej ceste smerom na Brehy.

Starohutský vodopád

Loksova lúka pod Veľkým Inovcom

Tu si môžete vybrať, či pôjdete po nej až do obce, alebo pôjdete po asfaltke, ktorá je pod touto lesnou cestou. Potom nasleduje už len úsek cez dedinu popri potoku. Budete na ňom míňať ľudový domček so slamenou strechou, takzvaný Fabkovie domček, o ktorého rekonštrukciu a zriadenie expozície v ňom sa zaslúžil aj známy brežiansky hrnčiar Janko Fiala. Ešte stojí za

to vedieť, že na začiatku dediny sa nachádza Hrnčiarske múzeum, ktorého návštevu vám tiež odporúčame hneď, ako to bude možné. Tento okružný variant aj s návštevou štôlne vám môže trvať aj 4 až 5 hodín.

Gabriela Matlovičová, Región GRON
Foto: archív Regiónu GRON

Prvý prelet

Február zvykne byť pre včely prelomový mesiac a ani tento rok to nevyzerá inak. Počasie je plné rôznych extrémov a výkyvy v teplotách sú niekedy aj pätnásť stupňov. Silné mrazy môžu spôsobiť plodovanie matky, ktoré je spôsobené rozťahnutím včelieho chumáča pri vyšších vonkajších teplotách.

Na niektorých miestach Slovenska boli dokonca aj teraz spozorované prvé tohtoročné prelety včiel, čo je v tomto ročnom období nenormálne, ale pohľady do budúcnosti nepriamo predpovedajú, že si na takéto náhle zmeny počasia budeme musieť zvyknúť. Z toho vyplývajú aj nové skúsenosti a postupy, ktoré budú musieť včelári praktizovať. Včelári v tomto období dokončujú práce v dielni, ktorých je vyše

hlavy, a okrem toho by v hlavie mali plánovať stratégiu na nadvádzajúcu sezónu.

Po napadnutí snehu je dôležité odstrániť z letáčov napadnutý sneh. Pokiaľ včelár nemá úle s tzv. zasieťovaným dnom, včely získavajú vzduch práve cez letáčové otvory. Čerstvo napadnutý sneh ešte včielkam neuškodí, lebo prepúšťa vzduch, ale problém nastáva, keď tento sneh po čase na letáčoch zamrzne. Vtedy včely nemajú žiadny prísun kyslíka. Taktiež by na včelnici nemala chýbať búdka pre sýkorky. Tie po napadnutí snehu strácajú možnosť získania obživy a prefikane sa snažia dostať za potravou do úľov. Niektorí včelári rozsypávajú po napadnutí snehu pred úle popol. Ten zabráni, aby včielka po vyletení z úľa von skrehla v studenom snehu.

text a foto: Dávid Štuller

Ak máte záujem odoberať náš mesačník v roku 2021,

môžete si ho predplatiť v Informačnom centre mesta Nová Baňa, telefón: 045/6782 881, e-mail: info@novabana.sk.

Ďakujeme za vašu čitateľskú priazeň!

Redakcia Novobanských novín

Pracovníci mestského úradu chcú si našu cestu vyjasniť podľakovaním a tuzmaním. Ing. Janka Šedlová a Erika Krížalovej za dlhoročnú prácu v prospech mesta. Naším kolegiam chceme popriať veľa spokojných dní naplnených zdravím a radosťou.

Čo budeme v budúcnosti oslavovať?
Pravdivá skúsenosť...
Čo sme to teda vlastne v rokoch 1945...
V prívaloch zachovejme...
Čo by sme v budúcnosti mali...
Ing. Janka Šedlová a Erika Krížalovej...
Ing. Janka Šedlová a Erika Krížalovej...
Ing. Janka Šedlová a Erika Krížalovej...

„Za každú zakúpenú 1,5-litrovú plastovú fľašu minerálnej vody venujeme 1 cent na výsadbu stromčekov.“

Znie vám tento slogan povedome? Ak áno, gratulujem, už ste sa stretli s greenwashingom. A ak aj nie, tak je veľmi pravdepodobné, že ste boli greenwashingu vystavení pri inej príležitosti.

A čože to ten greenwashing vlastne je? V skratke: ide o prax, keď organizácia seba a svoje produkty prezentuje ako veľmi ekologické, pričom to tak vôbec nie je. Pod greenwashing tiež patrí prijatie banálneho opatrenia, ktoré je reklamou, PR nafúknuté a prezentované ako naša zelená spása. Jednoducho také opjatie zeleným rožkom.

V dnešnom konzumnom svete si ustavičný boj o zákazníka žiada, aby nás firmy neustále bombardovali informáciami o skvelých vlastnostiach svojich produktov. A keďže si uvedomujú, že sa ekológia stala „in“, a je v kurze, našťastie a bohužiaľ lákajú zákazníkov okrem iného aj na ekologické aspekty svojich výrobkov.

Prečo som použil v poslednej vete

„našťastie“ a zároveň „bohužiaľ“? Našťastie preto, lebo sa ekológia konečne prestáva vnímať ako nejaká bočná, nedôležitá a otravná téma pre intelektuálov, pomaly sa začína predierať do mainstreamového diskurzu a čoraz častejšie sa jej venujú aj veľké médiá.

No a bohužiaľ preto, že ako to už väčšinou chodí, čím sa určitá vec stáva masovejšou, tým viac stráca na kvalite. A zároveň platí, že pokiaľ sa niekto nevenuje ekológii z vnútornej pohnútky, ale, naopak, z tej vonkajšej (teda lebo je to „cool“), môže ho tento trend skôr omrzieť a tiež je náchylnejší na rôzne klamstvá a lživé politiky firiem.

Firmy, ako som už písal, veľmi dobre pochopili, že ekológia v súčasnosti predáva, a tak môžeme

vidieť, ako sa často najviac znečisťujúce firmy stavajú do roly ekologických spasiteľov.

V nasledujúcich blogoch na tému greenwashing by som vám chcel bližšie popísať práve takéto praktiky, aby ste vedeli, pred čím sa mať na pozore. Budem pri tom okrem iného vychádzať z informácií uvedených vo vynikajúcej knihe Zelené klamstvo od Kathrin Hartmannovej a popíšem reálne praktiky firiem a organizácií z nášho okolia. Zároveň budem písať o opatreniach, ktoré podľa mňa majú zmysel a majú reálny dopad na ochranu životného prostredia. Niektoré budete možno považovať za kontroverzné, prípadne až „za čiarou“, no vedzte, že už, bohužiaľ, nie je čas na príkrášľovanie vecí. Aby sme to celé úspešne zvládli,

potrebujeme problémy pomenovať pravými menami.

A prečo to vlastne robím? Rozhodne tu nechcem mudrovať a stavať sa do roly „nadčloveka“, ktorý robí všetko správne a ostatným chce hovoriť, ako to majú robiť.

Klimatická zmena je však najväčšou výzvou, ktorej ľudstvo doteraz čelilo, a môžeme ju zvládnuť iba spoločným úsilím. Keďže máme málo času, musíme ho využiť čo najefektívnejšie a venovať sa iba takým opatreniam, ktoré budú mať čo najväčší a najpozitívnejší dopad.

Greenwashing však odvádza našu pozornosť od skutočných zmien a namiesto toho často prezentuje banality. Je to škoda najmä z toho dôvodu, že ľudia, ktorým záleží na životnom prostredí, no nevedia tieto zavádzajúce praktiky odhaliť, potom konajú s dobrým úmyslom, ale nulovým efektom.

Tak teda pestré a podnetné budúce čítanie želám.

Michal Kutlík,
OZ Pestrec

Tento článok bol publikovaný na blogoch Denníka N.

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – PÁR OTÁZOK O ODPADE

Otázky a odpovede zamerané na triedenie odpadu a recykláciu

1. Čo je odpad?

Akákofvek vec, ktorú už nevyužívame a nemá pre nás význam, takže sa jej chceme zbaviť.

2. Čo sa deje s odpadom?

Ten, ktorý nevytriedime, skončí na skládke alebo v spaľovni a ten, ktorý vytriedime, sa recykláciou vracia naspäť do výroby. Z recyklovaného papiera môžeme mať noviny, toaletný papier, z plastových fliaš môžu vzniknúť flísové bundy, z plechoviek z nápojov môže byť nový rám bicykla a podobne.

3. Čo je to skládka odpadu?

Je to miesto, kde je „odložený“ odpad, ktorý nebol vytriedený, resp. sa nedal vytriediť. Skládky odpadu sú náročné na priestor, vytvárajú sa na nich nebezpečné plyny a môže prísť aj k znečisteniu podzemných vôd. Odpad sa na nich rozkladá veľmi dlho, niekedy až tisíce rokov.

4. Prečo triediť odpad?

Triedenie odpadu výrazne znižuje množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky, redukuje čierne skládky odpadov, znižujú sa tak náklady na odvoz odpadu na skládku, šetria sa prírodné zdroje a suroviny. Zároveň

sa znižujú nepriaznivé vplyvy pôsobenia človeka na životné prostredie, čím prispievame k čistejšiemu životnému prostrediu. A v neposlednom rade triedenie odpadov umožňuje opätovné využitie odpadov recykláciou.

5. Triedenie odpadov

Je to oddelenie druhotných surovín od ostatného zmesového odpadu s cieľom ich ďalšieho spracovania – recyklácie. Recyklovať je možné minimálne 80 % komunálnych odpadov.

6. Prečo je potrebné triediť odpad? Aký je prínos triedenia odpadu?

- Znižuje sa množstvo komunálneho odpadu, ktorý by inak skončil na skládke či v spaľovni.
- Šetria sa prírodné zdroje a suroviny.
- Čistejšie životné prostredie.
- Opätovne sa využije vytriedený odpad

7. Ako znížiť množstvo odpadov?

- Zabránite vzniku odpadov – nakupujte len tovar, ktorý skutočne potrebujete. Uprednostňujte tovar, ktorý má minimálne množstvo obalov.

- Triedte odpad – snažte sa vytriediť čo najviac odpadu, ktorý vyprodukuje.

- Vzdelávajte seba aj deti.

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – PÁR OTÁZOK O ODPADE

8. Čo je najpriaznivejšie pre ľudí a životné prostredie?

- Predchádzanie tvorbe odpadu alebo jeho minimalizácia.
- Opätovné používanie.
- Recyklácia a kompostovanie.
- Energetické zhodnocovanie – spaľovanie
- Skládkovanie.

9. Prečo triediť papier?

Triedením papiera šetríme nielen lesy, ale tiež vodné zdroje a energie. Z vytriedeného papiera sa ďalej vyrába novinový papier, zošity, lepenkové krabice, toaletný papier, obaly na vajčka a podobne. Zaujímavosťou pre vás určite bude, že papier je možné recyklovať päť-až sedemkrát! Jedna tona zberového papiera zachráni 17 stromov.

10. Z čoho sa vyrába papier?

Hlavnou surovinou na výrobu papiera je drevo rýchlo rastúcich

stromov, ako sú smrek, jedľa, topol, jelša a buk.

11. Zmesový komunálny odpad

Je to odpad z miest a obcí, ktorý zostane po vytriedení druhotných surovín a nakoniec skončí na skládke alebo v spaľovni odpadov.

12. Z akých zložiek sú tvorené nápojové kartóny?

Nápojové kartóny, napríklad obaly z mlieka či džúsu, sú kompozitným obalovým materiálom. To znamená, že nie sú vyrobené z jedného materiálu. Najčastejšie sú tvorené zo 75 % papiera, 20 % plastu (polyetylén – PET) a z 5 % hliníkovej fólie.

13. Je potrebné vytriedený odpad pred vyhodením umyť?

Odpad nesmie obsahovať hrubé nečistoty, nie je ho však potrebné dočista umyť teplou vodou ani saponátom. Ak obal obsahuje zvyšky potravín, stačí ho vypláchnuť úžitkovou vodou.

Zdroj: https://envipak.sk/pdf/vseobecne-info/ENVI_PAK_Vseobecne_informacie_Par_otazok_o_odpade.pdf

TRIEĎME ODPAD,

OPLATÍ SA TO!

PAPIER

✓ PATRIA SEM:

Noviny, časopisy, letáky, stlačené krabice a kartóny, papierové obaly, knihy bez väzbových obalov, kancelársky papier.

✗ NEPATRIA SEM:

Krabice z mlieka, väzbové obaly kníh, mokrý, mastný, povoskovaný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtový papier, použité plienky a hygienické potreby, alobal.

SKLO

✓ PATRIA SEM:

Ne vratné obaly zo skla z alkoholických alebo nealkoholických nápojov, poháre, sklenené črepy, tabuľové sklo bez drôtenej vložky (väčšie množstvo patrí na zberný dvor).

✗ NEPATRIA SEM:

Plexisklo, keramika, zrkadlá, porcelán, žiarivky, autosklá, TV obrazovky, sklo s kovovou výplňou.

PLASTY

KOVY

NÁPOJOVÉ KARTÓNY

✓ PATRIA SEM:

Plastové obaly, napríklad stlačené alebo zošliapnuté PET fľaše z nápojov, plastové obaly z pracích a čistiacich prostriedkov alebo kozmetiky.

Kovové obaly, nápojové plechovky, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, hliníkové časti obalov, alobal.

Stlačené alebo zošliapnuté obaly z džúsov, mlieka, smotany.

✗ NEPATRIA SEM:

Plastové obaly so zvyškami jedál, zvyškami kozmetiky alebo iných prostriedkov, linoleum, guma, molitan, obaly znečistené olejovými a ropnými látkami, stavebný polystyrén.

Kovový odpad so zvyškami nebezpečných látok (farby, laky, oleje) – o spôsobe ich zneškodnenia sa informujte vo svojej obci.

Nápojové obaly so zvyškami nápojov.

AK SPRÁVNE TRIEDIME, SVET JE KRAJŠÍ

- ✓ Snažte sa odpad netvorit' vôbec.
- ✓ Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich do predajne.
- ✓ Riadte sa pravidlami triedenia svojej obce. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotit' a recyklovať.
- ✓ Triedte odpad, oplatí sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK.

PRED VYHODENÍM ZOŠLIAPNITE

zdroj: https://envipak.sk/pdf/vseobecne-info/ENVI_%20PAK_%20Vseobecne_info_Ked_sa_zbieraju_plasty_kovy_tetrapaky_spolu.pdf

Zomrel Stanislav Štamposký

Zomrel slušný človek.

Dožil sa pekného veku – v máji by oslávil 95-ku. Posledná rozlúčka sa konala v cintoríne v Leviciach, kde bude odpočívať vedľa svojej manželky – v rodinnom hrobe.

Bol rodákom z Pukanca a nemal to vždy v živote vždy ľahké. Keď vypuklo Povstanie, mal osemnásť rokov. Votrelcovi sa dokázal postaviť ako člen partizánskej skupiny Jánošík. Tá vyvíjala partizánsku činnosť v oblasti Pukanca, ale aj v teritóriu Brehov, Novej Bane a Rudna nad Hronom. Roky 1944 – 45 boli rokmi jeho prvej životnej skúšky, keď sa stretol s krutou vojnovou realitou.

Po oslobodení pracoval ako lesník v štátnych lesoch v lokalite Janovej Lehoty a Kosorína, neskôr ako vedúci výroby v novobanskom Drevorobe. Založil si rodinu, ale o krátky čas ovdovel. Do života pripravil päť ratoleští.

Dlhé roky pracoval v organizácii Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov. Viac ako štyridsať rokov bol predsedom organizácie v Novej Bani a dlhé roky členom predsedníctva oblastného výboru SZPB v Žiari nad Hronom. Orgány zväzu ocenili jeho prácu vzácnymi vyznamenaniami.

Bol aj dôstojníkom v zálohe a získal medaily, ktoré mu udelilo Ministerstvo obrany SR.

Pán Štamposký si dlhé roky zachovával optimizmus, obetavosť, ohotu spolupracovať a pomáhať, vždy mal usmiatu tvár. Bol veľmi aktívny a

vitálny a určite aj preto dokázal riešiť všetky životné problémy. Bol pre nás príkladom vyrovnanosti, skromnosti a pokory. Radi sme s ním v našej organizácii spolupracovali.

Kapitola jeho pozemskej púte sa uzatvorila. On odchádza, ale práca, ktorú vykonal pre dobro našej spoločnosti, zostáva.

Nech odpočíva v pokoji!

Ing. Július Uhrecký
foto: archív SZPB

Svätý Blažej, biskup a mučeník

Dňa 3. februára sa slávi sviatok svätého Blažeja. Tento svätec pôsobil v 3. storočí ako biskup v Arménsku.

Podľa legendy bol pôvodne lekárom, pri prenasledovaní kresťanov sa skrýval v lese, kde ho našli poľovníci a odovzdali ho úradom. Vo väzení sa preslávil úspešnými lekárskeymi zákrokmi. Za svoju vernosť viere zaplatil mučeníckou smrťou – sťali ho mečom. Uctieva sa ako ochranca pred chorobami hrdla. V katolíckych kostoloch sa na jeho sviatok udeľuje svätoblažejské požehnanie, keď kňaz priloží k hrdlu veriaceho dve ohnuté prekrižené sviece. V časoch, keď na choroby hrdla neboli účinné lieky, bol tento akt veľmi aktuálny. So sviatkom sv. Blažeja súviselo aj blažejské vinšovanie. Žiaci chodili po domoch a popri vinšovaní vyberali pre svojho učiteľa peniaze a naturálie, ktoré tvorili časť jeho príjmu. Hoci učiteľské postavenie predstavovalo istý honor, učiteľ bol morálnou aj duchovnou autoritou, príjmy tomu nenasvedčovali. Učiteľ

mal dohody so zriaďovateľom školy, ako plat mal zabezpečenú nevelkú čiastku peňazí a naturálie /kurivo, obilie, strukoviny, vajcia, ovocie/. Niečo dostával aj za pečenie oblátok pred Vianocami. Časť z jeho príjmu zozbierali žiaci na Blažeja po domoch a postupne to poznášali do školy. Blažejské vinšovanie na Slovensku zaniklo koncom 19. storočia V tradíciách niektorých sa objavovalo asi do roku 1914. Blažejské pranostiky nezaprú, že roľníci už mali zimy dosť a tešili sa, že príde jar, hoci skúsenosť ukazovala, že zima nie vždy brala do úvahy ich nádej na oteplenie.

Pranostiky sú aj takéto:

Na svätého Blažeja má ísť furman zo dvora.

Na svätého Blažeja slnko ešte nehreje.

text a foto: **Mgr. J. Potocká**

PONUKA SLUŽIEB NA CINTORÍNE

Technické služby mesta Nová Baňa ponúkajú záujemcom o úpravu a údržbu hrobových miest nasledovné služby:

- očistenie náhrobného kameňa
- odburinenie a skypenie pôdy
- zálievku kvetov a odstránenie odkvitnutých kvetov
- odpratanie lístia a snehu
- výmenu vody vo váze a odstránenie uvädnutých kvetov
- zapálenie kahancov
- fotodokumentáciu zaslanú na e-mailovú adresu

Balík služieb	Jednohrob	Dvojhrob	Hrob > 6 m ²
jednorazový	10,00 €	15,00 €	20,00 €
výročia, 2 x ročne	20,00 €	30,00 €	40,00 €
12 x ročne	100,00 €	150,00 €	180,00 €

V prípade záujmu nás neváhajte kontaktovať:

e-mail: tsnb.dmullerova@gmail.com

telefónne číslo: 0915 350 413

alebo osobne u kontaktnej osoby: Drahomíra Müllerová

Technické služby mesta Nová Baňa

DÁVAME DO POZORNOSTI

Milí Novobančania,

sme o krok bližšie k novej oáze oddychu na Štáloch v Novej Bani!

Zapojili sme sa do výzvy pod názvom Zelená oáza spoločnosti Slovnaft, a. s., a nadácie Ekopolis a postúpili sme medzi 28 projektov, ktorých úspech je ďalej v rukách verejnosti.

Preto sa na vás obraciam s prosbou o váš hlas a zdieľanie príspevku.

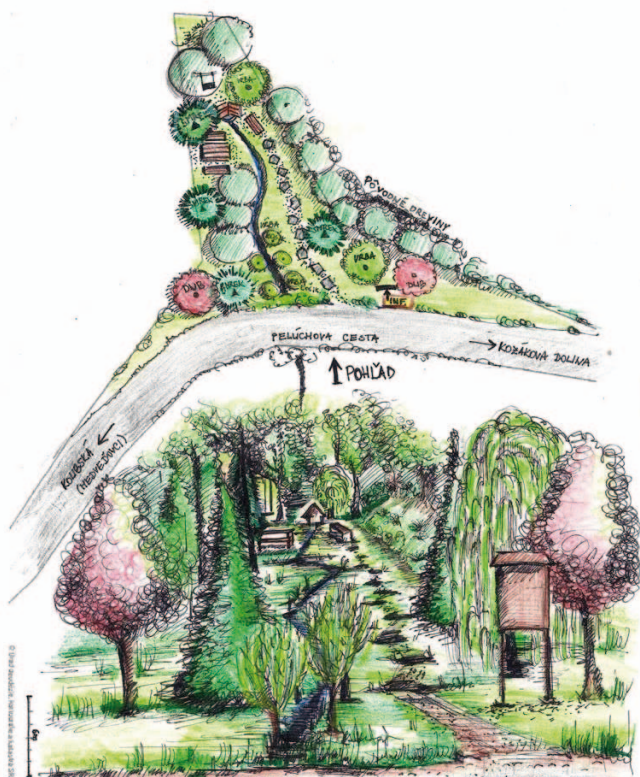
Cieľom projektu je obnova starodávnej miestnej studničky – kvalitného prameňa, ktorý nevysychá ani v najväčších letných horúčavách, vyčistenie okolia, osadenie stola, lavičiek, informačnej tabule a vysadenie trinástich stromov (smrek, dub, vrbu).

Hlasovanie je možné do 19. 2. 2021. Po zadaní e-mailovej adresy vám príde unikátny kód, ktorý zadáte do príslušného políčka. Ak chcete podporiť náš projekt, hlasujte, prosím, za tretí projekt v Banskobystrickom kraji (fotka s chrobáčikom) na tomto linku: <https://www.oazy.sk/hlasovanie/>.

VELKÁ VĎAKA ZA VAŠE HLASY!

Ing. Viktória Valachovičová, PhD.
autorka ilustrácie: Ing. Katarína Naďová

REVITALIZÁCIA STUDNIČKY NA ŠTÁLOCH V NOVEJ BANI

Karol Bartoš
Kominárstvo

0944 037 094
kajo.bartos@gmail.com

Dlhá lúka 64, 96801 Nová Baňa
IČO: 53394496, DIČ: 1126861879

Zubná pohotovosť

MUDr. Králik Ján, Lieskovská cesta 2298/4, ZVOLEN,
tel.: 045/5321288

Ordinačné hodiny

pondelok - piatok 15:00 – 18:00
sobota, nedeľa, sviatky 8:00 – 13:00

Obyvatelia mesta Nová Baňa a okolia spádovo pripadajú v rámci pohotovostných služieb u stomatológa

MUDr. Králikovi zo Zvolena.

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRENSKÉ SLUŽBY

v okrese Žarnovica v mesiacoch
FEBRUÁR a MAREC 2021

20. 2. 2021	Lekárň VITAE, Námestie slobody 9, Nová Baňa, tel. 045 6856281	7:30 – 9:30
20. 2. 2021	Lekárň ALTHEA, Bystrická 54, Žarnovica	8:00 – 11:15
20. 2. 2021	Lekárň AQUA, Dolná 247/4, Žarnovica	8:00 – 12:00
20. 2. 2021	Lekárň VALERIANA, Nám. SNP 22, Žarnovica, tel. 045 6812120	7:30 – 10:30
20. 2. 2021	Lekárň BREZNICA, Tekovská Breznica 700, Tekovská Breznica, tel. 045 6731972	9:00 – 14:00
21. 2. 2021	Lekárň Horná, A. Kmet'a 6, Nová Baňa, tel. 45/685 52 31	9:00 – 12:30
27. 2. 2021	Lekárň VITAE, Námestie slobody 9, Nová Baňa, tel. 045 6856281	7:30 – 10:30
27. 2. 2021	Lekárň ALTHEA, Bystrická 54, Žarnovica	8:00 – 11:15
27. 2. 2021	Lekárň AQUA, Dolná 247/4, Žarnovica	8:00 – 12:00
27. 2. 2021	Lekárň VALERIANA, Nám. SNP 22, Žarnovica, tel. 045 6812120	7:30 – 10:30
27. 2. 2021	Lekárň BREZNICA, Tekovská Breznica 700, Tekovská Breznica, tel. 045 6731972	9:00 – 14:00
28. 2. 2021	Lekárň Horná, A. Kmet'a 6, Nová Baňa, tel. 45/685 52 31	9:00 – 12:00
6. 3. 2021	Lekárň VITAE, Námestie slobody 9, Nová Baňa, tel. 045 6856281	7:30 – 10:30
6. 3. 2021	Lekárň ALTHEA, Bystrická 54, Žarnovica	8:00 – 11:15
6. 3. 2021	Lekárň AQUA, Dolná 247/4, Žarnovica	8:00 – 12:00
6. 3. 2021	Lekárň BREZNICA, Tekovská Breznica 700, Tekovská Breznica, tel. 045 6731972	9:00 – 14:00
7. 3. 2021	Lekárň VALERIANA, Nám. SNP 22, Žarnovica, tel. 045 6812120	9:00 – 12:30
13. 3. 2021	Lekárň VALERIANA, Nám. SNP 22, Žarnovica, tel. 045 6812120	7:30 – 10:30
13. 3. 2021	Lekárň AQUA, Dolná 247/4, Žarnovica	8:00 – 12:00
13. 3. 2021	Lekárň VITAE, Námestie slobody 9, Nová Baňa, tel. 045 6856281	7:30 – 10:30
13. 3. 2021	Lekárň BREZNICA, Tekovská Breznica 700, Tekovská Breznica, tel. 045 6731972	9:00 – 14:00
14. 3. 2021	Lekárň Horná, A. Kmet'a 6, Nová Baňa, tel. 45/685 52 31	9:00 – 12:00

V sobotu /okrem sviatkov/ sú otvorené tieto lekárne v okrese Žarnovica:

Lekáreň VITAE, Námestie Slobody 9, Nová Baňa, od 7:30 – 10:30 hod.

Lekáreň Althea, Bystrická 54, Žarnovica, od 8:00 – 11:15 hod.

Lekáreň AQUA, Dolná 247/4, Žarnovica, od 8:00 – 12:00 hod.

Lekáreň VALERIANA, Nám. SNP 22, Žarnovica, od 7:30 – 10:30 hod.

Lekáreň BREZNICA, Tekovská Breznica 700, od 9:00 – 14:00 hod.

Cez pracovné dni v čase od 16:00 – 22:00 hod.

Soboty od 10:30 hod. – 22:00 hod. a nedele v čase od 12:00 – 22:00 hod. sú lekárenské pohotovostné služby vykonávané podľa rozpisu pre okres Žiar nad Hronom.